

Благодир Л.М.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту, маркетингу та економіки
Вінницького національного технічного університету*

Петрик В.І.

*студентка
Вінницького національного технічного університету*

Принь І.-М.О.

*студентка
Вінницького національного технічного університету*

Blagodyr L.M.

*Candidate of Economic Science,
Assistant Professor of Management, Marketing and Economics Department
Vinnitsya National Technical University*

Petryk V.I.

*Student
Vinnytsia National Technical University*

Pryn I.-M.O.

*Student
Vinnytsia National Technical University*

КОНЦЕПЦІЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІРМИ В ДОСЛІДЖЕННЯХ ЗАХІДНИХ НАУКОВЦІВ

FIRM PERFORMANCE CONCEPT IN THE MODERN FOREIGN STUDIES

Анотація. У статті йдеться про теоретичні засади тлумачення ефективності як економічної категорії на сучасному етапі. Встановлено, що в західних економічних дослідженнях ефективність постає як комплексна категорія, об'єднуючи в собі концепції економічності, продуктивності, результативності. А продуктивність поділяється на сукупну факторну продуктивність, мультифакторну продуктивність, часткову факторну продуктивність. Зокрема, авторами проаналізовано концепції ефективності функціонування підприємства, представлені в дослідженнях провідних західних науковців, наприклад, в рамках теорії організації. З урахуванням здобутків сучасної економічної науки запропоновано авторське тлумачення категорії «ефективність функціонування підприємства».

Ключові слова: ефективність, продуктивність, економічність, результативність, ефективність функціонування підприємства.

Вступ та постановка проблеми. Передумовою успішного функціонування і розвитку підприємства є визначення і оцінка його ефективності. Необхідність досліджень в галузі оцінки ефективності діяльності підприємства зумовлена обмеженістю економічних ресурсів, а також бажанням суб'єктів господарювання отримати максимальний ефект за умови найнижчих витрат. Для визначення сутності категорії «ефективність функціонування підприємства» необхідно уточнити зміст економічної категорії «ефективність», а також вимоги, які висуваються до її критеріїв і показників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Потреба відображення результатів функціонування виробничих сил в певній системі виробничих відносин виникла з розвитком суспільного виробництва. Тому вважають, що термін «ефективність» вперше з'явився саме в економічних дослідженнях.

Фундаментальні здобутки у сфері теоретичного обґрунтування ефективності економічних систем представлені в роботах В. Петті [1] і Ф. Кене [2], А. Сміта [3], Д. Рікардо і К. Маркса [4, с. 465] та інших вчених.

На думку Т. Котарбінського [5], в рамках прагматології (тобто теорії ефективної організації діяльності) термін «ефективність» вже наприкінці ХІХ ст. втратив своє

чисто економічне значення і використовується для оцінки різних видів людської діяльності. Це означає, що в змісті поняття «ефективність» одночасно відображається співвідношення між різними характеристиками людської діяльності, а саме між результатом і витратами (економічність, яка за змістом є близькою до поняття економічності), результатом і цілями (цільова ефективність), результатом і потребами (потребнісна ефективність), результатом і цінностями (ціннісна ефективність).

Як показав аналіз англійської літератури, західні науковці [6–13] на сучасному етапі для окреслення результативності господарювання використовують терміни “productivity”, “efficiency”, “effectiveness”, “performance” (рис. 1).

Отже, продуктивність є комплексною категорією, яка об'єднує економічність (efficiency) і результативність (effectiveness). Водночас для подолання проблеми різномірності результатів і ресурсів під час визначення продуктивності, згідно з дослідженням [6, с. 38], виділяють сукупну (загальну) продуктивність факторів виробництва (total factor productivity), багатфакторну продуктивність (multifactor productivity), часткову продуктивність факторів виробництва (partial factor productivity) (рис. 2).

С. Танген [6, с. 37] проаналізував усе різноманіття визначень ефективності, наведених в працях західних

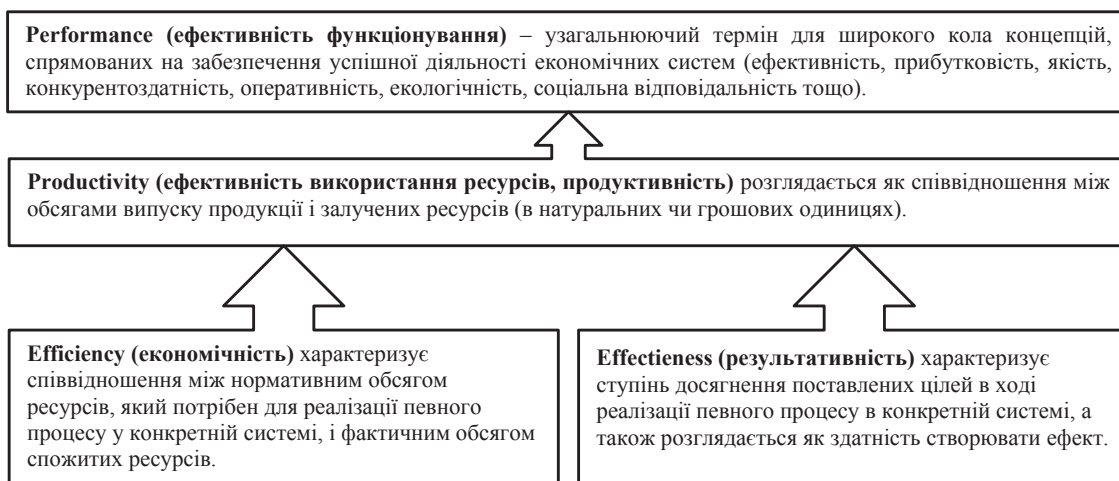

Рис. 1. Економічна категорія ефективності в дослідженнях західних науковців

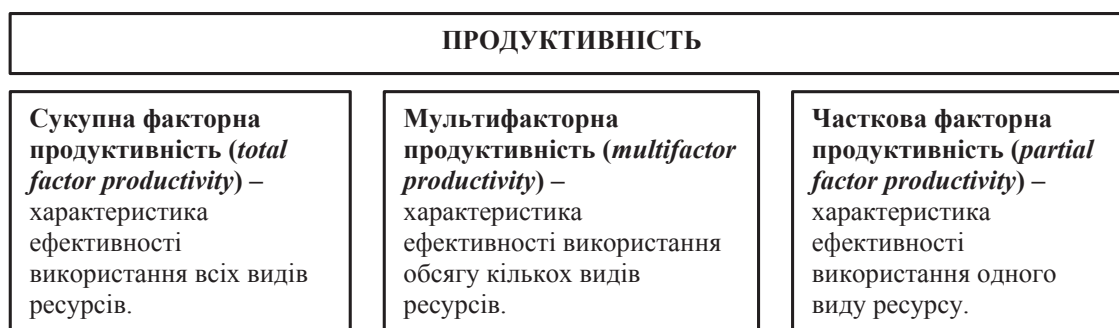

Рис. 2. Види продуктивності

науковців, і виділив такі концепції ефективності: 1) технологічна (співвідношення між обсягом випуску і показниками витрат ресурсів); 2) технічна (інженерна) (співвідношення між фактично отриманими результатами і потенційно можливими результатами); 3) економічна (оптимальність розміщення ресурсів).

Водночас найбільші відмінності щодо змісту категорії ефективності пов'язані зі станом економічної системи (рівноважна, нерівноважна, трансформаційна). Тривалий час категорія ефективності досліджувалась переважно в рамках уявлень про рівноважні системи відповідно до концепції загальної економічної рівноваги Л. Вальраса [16–18] та ідеї В. Парето [18] про тотожність умов досягнення загальної рівноваги умовам максимальної ефективності в економіці. При цьому зміст категорії «ефективність» зводився до поняття рівноваги, а проблема підвищення ефективності господарювання, відповідно, – до пошуку умов досягнення системою стану загальної рівноваги. Надалі ідеї Л. Вальраса й В. Парето отримали розвиток в роботах, зокрема, Дж. фон Неймана [19], К. Ерроу [20], Ж. Дебре [21], О. Ланге [22], присвячених проблематиці існування власне рівноваги, а також взаємозв'язку загальної рівноваги із зайнятістю, безробіттям, грошовим обігом, економічним зростанням, ефективністю тощо, в яких розглядалась фактично не реальна економічна система, а її ідеальна модель із дотриманням різних, досить жорстких обмежень і припущень (як, наприклад, заданість функцій корисності, миттєва зміна цін, особливості недосконалої конкуренції). Але згодом стало зрозуміло, що поняття загальної рівноваги і максимальної ефективності є скоріше науковими абстракціями,

а не дійсними характеристиками реальних економічних станів. Гіпотези про єдність механізму ринку, що приводить до загальної рівноваги, і повну раціональність також залишилися недоведеними, адже вони цілком ґрунтуються на теорії раціональної поведінки індивідуума, а це суперечить численним фактам, узагальненим, зокрема, в роботах [23–26].

В умовах ринкової економіки з'ясування змісту ефективності є актуальним з огляду на необхідність вибору критеріїв і показників ефективності, а також, відповідно, шляхів її підвищення на всіх рівнях економіки.

У вітчизняній економічній науці поняття «ефективність» у своєму розвитку пройшло кілька етапів: від ефективності виробництва до ефективності управління. І пов'язано це передусім з тим, що за відсутності ринкових відносин і в умовах домінування державної власності на засоби виробництва діяльність підприємств обмежувалась лише виробництвом, натомість прийняття економічних рішень відбувалось на рівні держави у формі централізованого планування. Наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. розвиток підприємництва сприяв появі у вітчизняній науці концепції ефективності підприємства (фірми). Як бачимо, відмінності в періодах становлення ринкових відносин сприяли тому, що питання ефективності функціонування підприємства почали розглядатися вітчизняними науковцями дещо пізніше порівняно з їх колегами з іноземних країн, які накопичили вагомий досвід функціонування підприємств (фірм) в умовах ринкової економіки.

Метою роботи є висвітлення напрямів дослідження ефективності функціонування підприємства (фірми) іноземними науковцями.

Результати дослідження. Під час визначення сутності категорії «ефективність функціонування підприємства» як специфічного прояву ефективності необхідно враховувати тип економічної системи, в якій підприємство функціонує, цільове спрямування виробництва, особливості факторів і результатів виробництва, притаманних підприємству як ієрархічній системі, а також структуру суспільних потреб, ступінь задоволення їх підприємством, рівень корисності виготовленого продукту тощо.

Аналіз англомовної літератури [6; 7; 14; 22; 27; 28] дав змогу виділити такі терміни, які зазвичай використовуються для позначення результативності функціонування підприємства в економічних дослідженнях, а також у дослідженнях з теорії організації (рис. 3).

Дослідження ефективності функціонування підприємства західними науковцями в рамках теорії організації передбачають такі напрями [29]: 1) економічний (ґрунтується на визначенні ефективності як співвідношення між витратами і результатами, сформульованому представниками неокласичної школи політекономії в кінці XIX ст., за яким кінцевою метою функціонування підприємства є отримання і максимізація ним прибутку; 2) соціологічний, за яким комерційна організація є колективним соціальним суб'єктом і займається суспільно орієнтованою діяльністю.

Сучасні погляди на ефективність підприємства в руслі теорії організації в західній економічній науці пов'язані з роботами П. Друкера [30], який відокремлює власне економічне поняття ефективності через співвідношення витрат ресурсів і результатів, отриманих від їх використання (результативність), від соціально-економічної категорії, яка відображає вплив способів організації праці на підприємствах на рівень досягнутих ними результатів (власне ефективність).

Ідеї П. Друкера знайшли своє відображення у деяких сучасних західних моделях ефективності організації, представлених у роботах Р. Квіна і Дж. Рорбаха [22], К. Кемерона [27], Р. Квіна і К. Кемерона [28], Дж. Канінгема [31], Л. Харольда і Дж. Пері [32] (табл. 1).

Описані підходи до визначення ефективності підприємства ґрунтуються на базових моделях організації, а тому відсутність єдиної теорії організації не дає змогу дати однозначного визначення категорії «ефективність функціонування підприємства». Найбільш поширеними підходами є цільовий, системний, а також підходи зацікавлених сторін і конкуруючих цінностей.

Головним обмеженням цільового підходу є те, що підприємство як організація має цілий набір довгострокових і короткострокових цілей. При цьому цілі, які підприємство декларує, не завжди збігаються з його реальними цілями.

Системний підхід більшою мірою орієнтований на засоби досягнення ефективності, а не власне ефективність підприємства.

Головним обмеженням підходу зацікавлених сторін є те, що з огляду на мінливість зовнішнього середовища підприємства, досить важко виділити усі групи зацікавлених сторін, а також обрати об'єктивний критерій, за яким можна оцінити ступінь їх важливості для підприємства. Підхід конкуруючих цінностей передбачає відсутність єдиного критерію ефективності через те, що люди в рамках організації мають різні цілі, виходячи з особистісних цінностей, переваг й інтересів, а тому часто не можуть досягти консенсусу щодо того, яка ціль є важливішою.

К. Кемерон дійшов висновку [27, с. 541], що проблема ефективності підприємства більшою мірою має прикладний характер, ніж теоретичний, оскільки ключовим моментом під час визначення ефективності є зіставлення

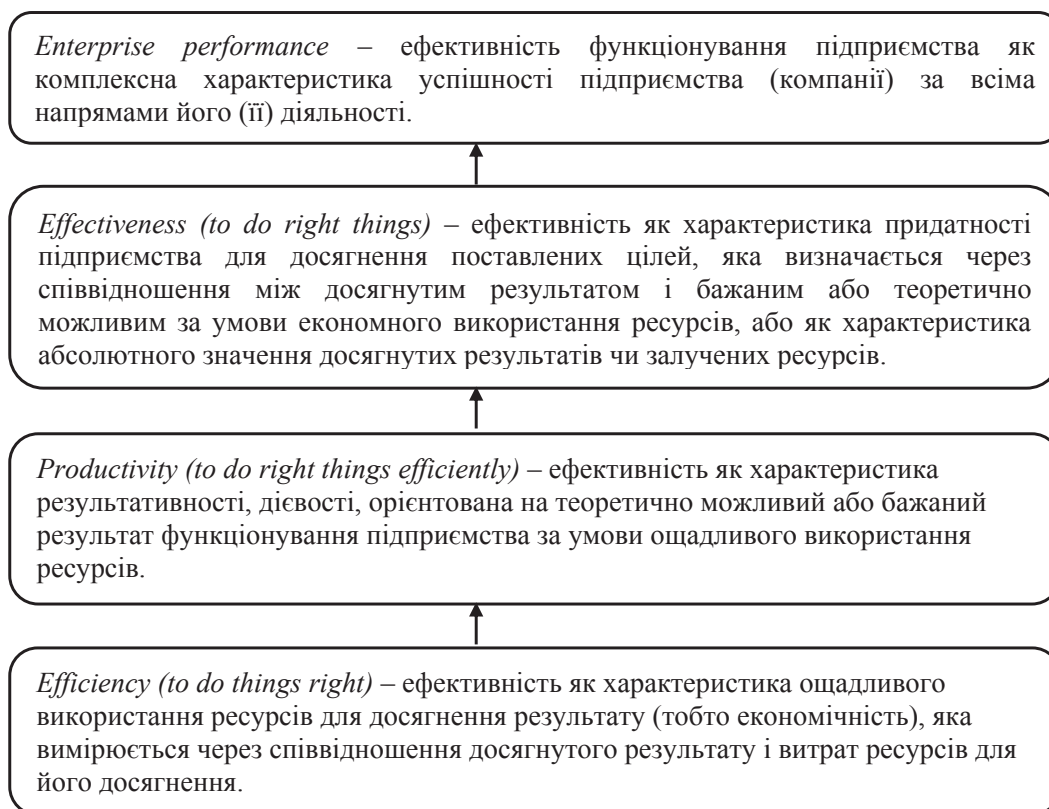

Рис. 3. Ефективність функціонування підприємства в дослідженнях західних науковців

Підходи до визначення сутності ефективності підприємства в рамках теорії організації

Підхід до визначення ефективності	Зміст підходу	Коли застосовується
Цільова модель [22; 27]	Здатність підприємства досягати поставлених цілей	За умови чіткої формалізації поставлених цілей
Системна модель [22; 31]	Здатність підприємства виживати в мінливому середовищі або використовувати зовнішнє середовище для придбання рідкісних і цінних благ для досягнення своїх цілей	За умови існування чіткого зв'язку між затратами ресурсів і функціонуванням підприємства
Модель внутрішньої цілісності [31]	Здатність підприємства забезпечувати узгодженість внутрішніх процесів, задоволеність працівників і впливати на зовнішнє середовище	За умови існування чіткого зв'язку між внутрішніми процесами і функціонуванням підприємства
Модель стратегічних груп інтересів [28]	Здатність підприємства задовольняти інтереси всіх груп внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін підприємства	Зацікавлені сторони мають суттєвий вплив на організацію, і вона вимушена реагувати на їх вимоги
Модель конкуруючих цінностей [28]	Здатність підприємства збалансовувати конкуруючі цінності (інтеграція – диференціація; орієнтація на внутрішнє середовище – орієнтація на зовнішнє середовище; засоби – результати) і цілі в своїй діяльності	Підприємство не має однозначних чітких критеріїв ефективності або зацікавлено в зміні критеріїв ефективності з плином часу
Модель на основі недоліків [22]	Відсутність на підприємстві недоліків, ознак неефективності	Підприємство не має однозначних чітких критеріїв ефективності або потребує стратегії вдосконалення
Модель еталону [33]	Ефективність функціонування підприємства як ступінь відповідності еталону	Наявність підприємства-еталону або підприємств-еталонів
Модель парадоксу [27]	Ефективність є парадоксальним явищем, яке виявляється через здатність організації поєднувати взаємовиключні характеристики (гнучкість і жорстка централізація; стабільність й інноваційність)	Підприємство функціонує в мінливому конкурентному середовищі, етап життєвого циклу може бути чітко ідентифікованим

конкретної моделі ефективності з умовами ситуації, яка існує на підприємстві в кожен конкретний момент часу. Таким чином, зміст категорії «ефективність функціонування підприємства» залежить від контексту її розгляду.

Крім того, в рамках концепцій, що розглядають вплив макросередовища на функціонування і розвиток організації (наприклад, неінституціональна теорія), поняття «ефективність» диференціюється залежно від рівня аналізу, наприклад, технічна ефективність є ефективністю мікрорівня, тоді як ефективність підприємства на макrorівні залежить від того, чи досягаються в ході його функціонування значимі інституційні цілі [34, с. 113].

Як свідчить аналіз літератури [35–37], зміст підходів до визначення категорії «ефективність функціонування підприємства» не зводиться тільки до тих економічних параметрів, які відображають економічність виробництва через співвідношення обсягу випуску і відповідних витрат або результативність, а включає також різноманітні характеристики взаємин із зовнішнім середовищем, наприклад, виконання зобов'язань, адаптивність, взаємодія з конкурентами, наявність зовнішніх негативних і позитивних впливів. Таким чином, уточнення змісту категорії «ефективність функціонування підприємства» досі триває.

В контексті запропонованої дискусії слід зазначити, що на сучасному етапі розвитку ринкової економіки в постіндустріальних країнах змінюється глобальна цільова функція виробництва, яка характеризує не кількість виготовлених екземплярів, а кількість різних «сутностей», тобто якісно різних економічних благ; вимірниками залучених у виробництво факторів виступають не кількісні, а якісні характеристики ресурсів (тобто наявність певних,

якісно унікальних елементів ресурсних благ). Так, одним з найважливіших ресурсів стає інформація, яка стосується технології чи організації виробництва і постає як результат інтелектуальної праці. У зв'язку з переосмисленням ролі підприємства у суспільстві, зокрема усвідомлення його інституціональної ролі як суб'єкта концентрації і відтворення ресурсів, формування майбутніх потреб і тенденцій, виникає необхідність розглядати, окрім технологічної й економічної, також інституціональну ефективність підприємства як ступінь реалізації ним своєї інституціональної ролі у суспільстві.

Висновки. В результаті дослідження праць провідних іноземних науковців з питань ефективності можемо зробити висновок, що зміст поняття «ефективність функціонування підприємства» розширився і, окрім результативності і продуктивності, включає багато інших сторін діяльності організацій, пов'язаних з аналізом ринків, управлінням фінансами і персоналом, вивченням потреб, розподілом ресурсів, готової продукції. При цьому базовим принципом управління ефективністю є розуміння того, що підвищення ефективності функціонування підприємства не є самоціллю, а розглядається в контексті задоволення потреб усіх сторін, зацікавлених в його діяльності. Отже, ефективність функціонування підприємства на сучасному етапі може бути визначена як комплексна категорія, яка характеризує здатність підприємства досягати поставлених цілей за заданого рівня інтенсивності використання ресурсів і задоволення очікування зацікавлених груп з урахуванням платоспроможного попиту, а також адаптуватись і розвиватись, виживати в довгостроковому періоді.

Список використаних джерел:

1. Блауг М. Петті, Уильям // 100 великих економістів до Кейнса. – СПб. : Економікус, 2008. – С. 236–239.
2. Блауг М. Кенэ, Франсуа // 100 великих економістів до Кейнса. – СПб. : Економікус, 2008. – С. 128–130.
3. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М. : Эксмо, 2007. – 960 с.

4. Маркс К. Капітал: Критика політичної економії / К. Маркс ; за ред. Ф. Енгельса. – К. : Видавництво політичної літератури, 1982. – 932 с.
5. Котарбинский Т. Трактат о хорошей работе / Т. Котарбинский ; под ред. Г. Попова ; пер. с польск. Л. Васильева, В. Соколовского. – М. : Экономика, 1975. – 271 с.
6. Tangen S. Demystifying productivity and performance / S. Tangen // *International Journal of Productivity and Performance Management*. – 2005. – Vol. 54. – № 1. – P. 34–46.
7. Tangen S. Performance measurement: from philosophy to practice / S. Tangen // *International Journal of Productivity and Performance Management*. – 2004. – Vol. 53. – № 8. – P. 726–737.
8. Performance measurement system design: A literature review and research agenda / [A. Neely, M. Gregory, K. Platts] // *International Journal of Operations & Production Management*. – 1995. – Vol. 15. – № 4. – P. 80–116.
9. Productivity // Матеріали вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://en.wikipedia.org/wiki/Productivity>
10. Синк Д.С. Управление производительностью: планирование, измерение и оценка, контроль и повышение / Д.С. Синк ; пер. с англ. ; под ред. В. Данилова-Данильяна. – М. : Прогресс, 1989. – 350 с.
11. Maartens W. Efficiency and Effectiveness = Productivity / W. Maartens [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.authorsden.com/visit/viewarticle.asp?id=31506>
12. Toni A. Performance measurement systems – models, characteristics and measures / A. De Toni, S. Tonchia // *International Journal of Operations & Production Management*. – 2015. – Vol. 21. – № 1–2. – P. 46–70.
13. Saari S. Productivity: Theory and Measurement in Business / S. Saari // *European Productivity Conference*. – 2006. – June, 26. – P. 2–10. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mido.fi/index_tiedostot/Productivity_EPC2006_Saari.pdf
14. Wazed M.A. Multifactor Productivity Measurements Model (MFPMM) as Effectual Performance Measures in Manufacturing / M.A. Wazed, Sh. Ahmed // *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*. – 2008. – № 2(4). – P. 987–996.
15. Sharpe A. Productivity Concepts, Trends and Prospects: An Overview / A. Sharpe // *The review of economic performance and social progress. Towards a Social Understanding of Productivity*. – 2002. – 56 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.irpp.org/miscpubs/archive/rep1202/sharpe.pdf>
16. Walker D.A. The Paretian System II – Efficiency / D.A. Walker // *Economist on-line* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cepa.newschool.edu/het/essays/paretian/paretoptimal.htm>
17. Walker D.A. The Paretian System IV – Social Welfare / D.A. Walker // *Economist on-line* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cepa.newschool.edu/het/essays/paretian/paretosocial.htm>
18. Walker D.A. The Paretian System I – Equilibrium / D.A. Walker // *Economist on-line* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cepa.newschool.edu/het/essays/paretian/paretequil.htm>
19. Von Neumann J. *Theory of Games and Economic Behavior* / J. Von Neumann, O. Morgenstern. – Princeton : Princeton University Press, 2004. – 776 p.
20. Эрроу К.Дж. Коллективный выбор и индивидуальные ценности / К.Дж. Эрроу. – М. : ГУ ВШЭ, 2004. – 204 с.
21. Debreu G. The Mathematization of Economic Theory / G. Debreu // *American Economic Review*. – 1991. – Vol. 81. – № 1. – P. 1–7.
22. Quinn R.E. A spatial model of effectiveness criteria: towards a competing values approach to organizational analysis / R.E. Quinn, J. Rohrbaugh // *Management Science*. – 1983. – Vol. 29. – № 3. – P. 363–377.
23. Попов Е. Миниэкономика : [монография] / Е. Попов, А. Татаркин. – М. : Наука, 2003. – 487 с.
24. Авдонин А. Фундаментальные объекты и развитие экономической теории / А. Авдонин // *Нефтегазовое дело*. – 2004. – № 5. – С. 21–28. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ogbus.ru/authors/Avdonin/Avdonin_1.pdf
25. Алчиан А. Значение и измерение полезности / А. Алчиан // *Теория потребительского поведения и спроса : сб. ст. / сост. и общ. ред. В. Гальперина*. – СПб : Экон. шк., 1993. – С. 337–369.
26. Нельсон Р. Эволюционная теория экономических изменений : [монография] / Р. Нельсон, С. Уинтер ; пер. с англ. М. Каждана. – М. : Дело, 2002. – 535 с.
27. Cameron K.S. Effectiveness as paradox: Consensus and Conflict in Conceptions of Organizational Effectiveness / K.S. Cameron // *Management Science*. – 1986. – Vol. 32. – № 5. – P. 539–553.
28. Quinn R. Organizational life cycles and shifting criteria of effectiveness: some preliminary evidence / R. Quinn, K.S. Cameron // *Management Science*. – 1983. – Vol. 29. – № 1. – P. 33–50.
29. Вешкурцева С. Социально-экономический анализ эффективности деятельности коммерческих организаций : автореф. дисс. ... канд. экон. наук : спец. 22.00.03 «Экономическая социология и демография» / С. Вешкурцева. – Тюмень, 2004. – 23 с.
30. Друкер П. Задачи менеджмента в XXI веке. / П. Друкер ; пер. с англ. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2004. – 272 с.
31. Cunningham J.B. Approaches to the Evaluation of Organizational Effectiveness / J.B. Cunningham // *Academy of Management Review*. – 1977. – P. 463–474.
32. Angle H.L. An Empirical Assessment of Organizational Commitment and Organizational Effectiveness / H.L. Angle, J.L. Perry // *Administrative Science Quarterly*. – 1981. – Vol. 26. – № 1. – P. 1–14.
33. Henri J.-F. Performance Measurement and Organizational Effectiveness: Bridging The Gap / J.-F. Henri // *Managerial Finance*. – 2014. – Volume 30. – Issue 6. – P. 93–123.
34. Попова Е. Проблема критериев организационного развития: выживание или эффективность / Е. Попова // *Социологическое исследование*. – 2004. – № 9. – С. 108–116.

Анотация. В статье идет речь о теоретических основаниях толкования эффективности как экономической категории на современном этапе. Установлено, что в западных экономических исследованиях эффективность выступает как комплексная категория, объединяя в себе концепции экономичности, производительности, результативности. А производительность делится на совокупную факторную производительность, мультифакторную производительность, частичную факторную производительность. В частности, авторами проанализированы концепции эффективности функ-

ционирования предприятия, представленные в исследованиях ведущих западных ученых, например, в рамках теории организации. С учетом достижений современной экономической науки предложено авторское толкование категории «эффективность функционирования предприятия».

Ключевые слова: эффективность, производительность, экономичность, результативность, эффективность функционирования предприятия.

Summary. The article deals with the concept of firm performance. Despite its popularity, much confusion continues in the economic literature regarding the definition, circumscription, and appropriate criteria for assessing performance. The main theories of firm performance are reviewed to identify their advantages and disadvantages as well as situations of their deployment. Having investigated the approaches to firm performance treatment of foreign economists, the categorical concept of firm performance is defined more exactly proceeding from its functions, goals and tasks. So far firm performance in its economic essence characterizes firm's ability to achieve its goals under the given resources' use intensity, meet stakeholders expectations, adjust to highly competitive business environment, develop sustainably and survive

Key words: performance, productivity, efficiency, effectiveness, firm performance.

УДК 331.1

Бобейко И.О.

студентка

Национального технического университета Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Черноморец А.С.

студент

Национального технического университета Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Лободзинская Т.П.

кандидат экономических наук,

доцент кафедры теоретической и прикладной экономики

Национального технического университета Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Bobeiko I.O.

Student

of National Technical University of Ukraine

“Kiev Polytechnic Institute Igor Sikorsky”

Chernomorets A.S.

Student

of National Technical University of Ukraine

“Kiev Polytechnic Institute Igor Sikorsky”

Lobodzinska T.P.

Candidate of Economic Sciences,

Assistant Professor of Theoretical and Practical Economics Department

of National Technical University of Ukraine

“Kiev Polytechnic Institute Igor Sikorsky”

ТИМБИЛДИНГ КАК КЛЮЧ К ПОСТРОЕНИЮ УСПЕШНОЙ КОМАНДЫ

TEAMBUILDING AS A KEY TO THE FORMING OF A SUCCESSFUL TEAM

Аннотация. В работе рассмотрены разные виды тимбилдинга, их влияние на работу компании. Приведены примеры успешного тимбилдинга и методы достижения максимального экономического эффекта. Выдвинута гипотеза о «семейном» тимбилдинге как о следующей ступени его развития в Украине и мире.

Ключевые слова: тимбилдинг, бизнес, команда, корпоративный дух, корпоративный менеджмент.

Вступление и постановка проблемы. Любой бизнес зависит от талантливых людей: найти их, взрастить и сохранить. Но что это значит?

Как говорят многие основатели успешных компаний, получение нужных людей так же важно, как, например,

наличие достаточного количества финансовых ресурсов для выплаты заработной платы.

«Я полагаю, что глава малого и среднего бизнеса имеет три основные обязанности: обеспечить, чтоб в банке были деньги; правильно подобрать людей; стратегическое